

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

UŽGAVENĖS

LONDONAS. — Šiomet užgavėnės gana ankstybos, ir pagal senų žmonių išsireikškimus "mesajėdas" buvo irumpas. Nespėjome (žinoma, tik vaizduojant) sudoroti kumpius bei užpernykščius lašinius, kurių taip apščiū yra mūsų "svirmuose". Jei ne tas "nelemtas" kalendorius, kuris paskelbė, kad jau artinasi "sausas" gavėnė, tai būtų visa laiką "pilna" burna ir kirtę lašinius. Bet viskam ateina laikas, nes gyvenimas eina sena nusistovėjusia tvarka ir, taip sakant, prieš vėją nepapūsi. Štai atėjo ir užgavėnės, kurias Londono lietuviai sutiko su tradiciniais "Užgavėnių blynų" baliais. Gana ankstyvą užgavėnių balių surengė Parapijos klubas, būtent sausio 14 dieną. Čia londoniečiai, susirinkę prie iš anksto užsisakytų stalukų, gurkšnojo alų, kramtė blynus ir dalinosi įspūdziais apie riebias Lietuvoje praleistas užgavėnes. Lietuvį Namuos toks pat blynų balius buvo surengtas užgavėnių vakare, tai atrodo londoniečiai pilnai yra užsigavę, kiti net po du kartus. Dabar tik stovi prieš akis kaip reikės praleisti gavėnį, kad stiprūs galėtume sulaukti Velykų.

Atsimenu, būdami Lietuvoje užgavėnes praleisdavom su pareiga 12 kartų per dieną valgyti ir būtinai prieš 12 val. nakties užsigavėti, nes nuo 12 val. jau prasidėdavo 7 savaitių pasninkas. Suvalkioj užgavėnių tradicijų jau mažai buvo užsilikusių. Be užgavėnių blynų, dar buvo priimta tą dieną pasivažinėti. Jaunimas su rogutėmis leisdavosi nuo kalnų ir voliudavosi sniege, o senesnieji, jei neturėdavo kur specialiai nuvažiuoti, tai pasikinę arklius nors šiaip keliais pavazinėdavo. Tas viskas buvo daroma tam, kad vasarą geriau augtų linai. Užgavėnių vakarė jaunimas rengdavo šokių ir gerai pasilinksminėdavo, nes per visą gavėnį ne tik reikėjo pasninkauti, bet buvo griežtai uždrausta ir visoki pasilinksminimai. Namų šeimininkas, pas kurį būdavo surengiamas užgavėnių šokis, ilgai linksminėsi neleidavo, tuoj po 10 val. vakaro liepdavo skirstyti į savo namus. Kiekvieno buvo pareiga dar prieš 12 val. nakties pareiži į namus ir užsigavėti, nes vidurnaktį bažnyčių varpai paskelbdavo prasidedančią gavėnį. Anksčiau gavėnės pasninkai buvo dideli, bet žmonės, įbauginę įvairiomis pragaro baismėmis, sąžiningai pasninkaudavo ir laukdavo Velykų, kurių sulaukus nevenias persivalgydavo ir vėliau sirgdavo. Per visą gavėnį jokių riebiųjų nevalgydavo, visas tą laiką "uždaras" — tai buvo tik aguonų ir kanapių sėklos, kurias trindavo ir "užbaltindavo" sriubą. Kartais duodavo "žalibarščių", kurie buvo taip pagaminti: smulkiai supiaustydavo raugintą barštį, pridėdavo pipirų, cibulių ir užpildavo silkių rasalo, o kuomet jau buvo palengvinti pasninkai, tai vieton silkių rasalo, užpildavo sėmeninio aliejaus. Su lupyne mis prisutindavo puodą bulvių, kurias supildavo į ragazę ir ant vidurio stalo padėdavo, šeimyna jas lupdavo ir kartu su žalibarščiais valgydavo. Dar vienas iš tokių nuolatinių gavėnės valgių tai buvo "cibulienė": pripildavo bliūdą vandens, įmesdavo truputį pipirų ir cibulių ir įdėdavo sutrintą silkęs galvą, kurią prieš vartojant padėgindavo ugnyje. Šią "patiekalą" irgi valgydavo su šutintomis bulvėmis, kurias vieni lupdavo, o kiti tik buvę pusiau perspausdavo, vidurį iškūdavo ir likučius mesdavo ant stalo. Gana didelis skanėstis būdavo silkių rasalas, kurį daždavo irgi su šutintomis

bulvėmis. Po kaimus, įsimitę į vežimą silkių bačką, važinėdavo žydai ir silkes pardavinėdavo arba į ką nors jas keisdavo. Bet silkių mažai kas pirkdavo, jeigu tik sekmdieniu, daugiausia išpirdavo tik jų rasalą, kurio visuomet bačkoj trūkdavo. Kad jo netrūktų, tai žydelis į bačką įpildavo vandens, tokiu atveju ant galo ir tas pats rasalas pasidarydavo kažkoks beskonis skystis. Pagaliau, me-tai po metų, keičiantis laikams, palengvėjo ir pasninkai. Ūkininkai pradėjo sėti daugiau linų ir iš jų sėmenų spausti aliejų, kurį pildavo į sriubą arba kepėdavo bulvinius blynus. Neblogus su aliejum pagamindavo raugintus kopūstus, kurie su šutintomis bulvėmis buvo gana skanūs. Paskiau pradėjo leisti vartoti pieną ir jo gaminius, po truputį taukų ir pagaliau mėsa. Palengvinimasėjo gana lėtai, iš karto jeigu leisdavom ką valgyti, tai tik kartą per savaitę,

paskui sušvelnėjo iki vieno karto į dieną, ir tai tik tris dienas, nes trečiadienis, penktadienis ir šeštadienis visvien buvo sauso pasninko dienos. Tomis dienomis pasninkaudavo, kad ir ne gavėnės laike, ypačingai penktadienio pasninkas išsilaikė iki paskutinių dienų. Kunigai reikalavo, kad jų įsakytus pasninkus žmonės pilnai užlaikytų, gąsdindami juos pragaru ir velniais, bet patys kunigai ar jie taip sąžiningai pasninkaudavo, tai didelis klausimas. Daugumoj pasninkai priklausė nuo prabaščių malonės, jeigu parapietis nuveždavo prabaščių gerą duoklę (paviržį), tai jam už tai palengvindavo pasninką.

Tai toki yra praėities ir dabarties gavėniški apsidūjimai. Nepriklausomybės šventė

Iškilmingas šventės posėdis įvyko vasario 22 d. Sporto ir Socialio klubo salėje, kurį atidarė "Londono Vaidilų" pirm. p. Mašalaitis. Dalyvavo minis-

teris Balutis, ministeris Bačkis iš Prancūzijos, gen. Raštikis, VLIK vykdomosios tarybos pirm. prof. Žalkauskas ir didelis skaičius Londono ir tolimesnių apylinkių lietuvių. Paskaitą skaitė gen. Raštikis, kuris pažymėjo, jog "Istorija sako, kad negirdėtas dalykas, jeigu valstybės, prisigaminusios ginklų, leistų jiems rūdyti, nes, anai žmonių posakio, nenaudojamos patrankos pačios pradeda šaukti. Operacija bus, ir toji operacija atneš Lietuvai laisvę. Būkime pasiruošę, jeigu vadaai pašauks mus, turime atsilipti ir eiti su tokiu užsidedimu kaipėjom 1919 m."

Prof. Žalkauskas pasveikino londoniečius VLIKO vardu, linkėdamas tvirtiems išsilaikyti ištrėmimo. Dar žodį tarė iš Amerikos atvykęs kunigas Al-bis, kuris kalbėjo Amerikos katalikiškų organizacijų vardu.


Pasibaigus iškilmingam posėdžiui, prasidėjo meninė dailis. Buvo suvaidinta K. Daukanto vieno veiksmo scenos vaizdelis "Girios Paukščiai".

Veikalas pavaizduoja partizanų kovas dabartinėje Lietuvoje. Vaidino brolius miškinius p.p. Alkimavičius, Apanavičius, Milvydas, Ragaugas, Pukštyšys, Žalčiauskas ir Mašalaitienė. Rusų enkavedistus: Baublys, Masteika ir Ulevičius. Artistai, kaip mėgėjai, roles atliko gerai. Režisavo p. Arminaitė. Dekoracijos piešė dailininkas p. K. Dargis, kuris gražiai pavaizdavo sukrypusios miško trobelės vidų. Gana vykusiai buvo padarytas senoviškas lietuviškas pečiū, — jis tiek buvo natūralus, kad trūko tik šviežios duonutės kvapo.

Nauja valdyba DBLS Centrinio skyriaus korespondenciniu būdu išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: J. Vilčinskis — pirm., V. Zdanavičius — vicepirm., L. Skripkufė — sekr., V. Kalakauskas — išd. ir J. Sauliūnas — vald. narys. Centrinis skyrius yra didžiausias sąjungos skyrius, kuris apjungia po visą Angliją pavieniai išsimečiusius narius.

V. Vytenietis

"Serving You Since 1922"



ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
1447 So. 49th Ct. Tel. TOWNHALL 3-8131
Cicero 50, Illinois

DUODAME PASKOLAS ANT NAMŲ

- Su mėsos, atmokėjimais
- Ant ilgų ir trumpų metų
- Chicago's apylinkėse.

Patarnavimas greitas

Kviečiame kreiptis pas mus su pirmųjų morgiečių reikalais pirkimui ar statymui namo.

Dabartinis dividendas 3% and padėty pinigų ant taupomų sąskaitų.

JUOZAS GRIBAUŠKAS
Vedėjas

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išėjimui namo, automobiliui, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS



AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. - Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE



WE'VE GOT IT!

2 GREAT APPLIANCES IN 1

THE NEW DE LUXE G-E REFRIGERATOR-FREEZER!



YEARS AHEAD OF ITS TIME IN GRACEFUL DESIGN AND CONVENIENCE FEATURES!

Model LM-95K
9.5 cu ft

REFRIGERATOR-FREEZER

EASY TERMS

SEE IT TODAY!

Authorized Dealer
GENERAL ELECTRIC APPLIANCES

SOLTIS

HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st. ST. HEmlack 4-7095

Open Monday and Thursday Evenings



PROFESORIUS D. D. PLETNEVAS

Nauji gydytojų areštai

Pastaruoju laiku Maskvoje ir kituose Rusijos miestuose vyksta gydytojų areštai, daugiausia žydų tautybės. Jie kaltinami tuo, kad begydydami aukštus Maskvos pareigūnus, daug ką "nugyde" net į aną pasaulį. Tarp tokių aukų minimas Ždanovas ir kiti. Tie menami nusikalte gydytojai buvę pasirodę "nugydyti" net kele-tų sovietų aukštųjų generolų.

Zinoma, tai nesąmonė. Bet suversti "bėdą" ant gydytojų, kada reikia surasti "kenkėjus", "Sovietų rojuje" yra labai lengva padaryti. Praeityje tokia nekalta auka buvo ir profesorius D. D. Pletnevas.

Kas buvo profesorius D. D. Pletnevas?

Profesorius med. Dr. Dimitrij Dimitrijevič Pletnevas buvo senas caro laikų, plačiai žinomas Maskvos universiteto širdies ligų specialistas. Jis buvo vidaus ligų klinikos direktorius. Jo paskaitų klausėsi ir pas jį laikė kvotimus daug kas iš Lietuvos senesniųjų gydytojų, medicinos mokslus baigę Maskvoje. Jis iš šios srities parasė nemaža mokslo knygų ir plačiai buvo žinomas užsienyje. Kaipio profesorius ir gydytojas buvo labai aukštos moralės asmuo ir griežtai prisilaikė gydytojo priešaisios dėsnių. Išgaledus Stalinui, profesorius D. D. Pletnevas buvo pakviestas prie Kremliaus ligoninės gydytoju, ir su laiku pasidarė Stalino asmeninis gydytojas.

Kaip pats profesorius D. D. Pletnevas pasakojo, Stalinas sveikatos reikalais duodavo jam paruošti taip pat ir įstaty-mus. Opus buvo sovietuose klausimas — tai kova su abortais. Revoliucijos laikais ir ne vėliau — kiekviena moteris, be niekur nieko, galėdavo padaryti ligoninėse abortą. Kai kurios moterys metų būvyje padarydavo po 4—5 abortus. Tokių moterų ligoninėse išsirikiuodavo prie operacinių didžiausios eilės. Gydytojai per dieną atlikdavo tokių operacijų po kelias dešimtis.

Pagaliau sovietų valdžia susigriebė ir sudarė iš gydytojų komisiją kovai su abortais. Buvo išleistas ir įstatymas. Tą įstatymą paruošė speciali komisija. Stalinas, permetęs jį savo akimis, rado jį netobulų. Jis įsakė prof. D. D. Pletneviui paruošti naują, ką pastarasis ir padarė.

Zodžiu, prof. D. D. Pletnevas įsigijo pas Stalina didžiausią pasitikėjimą ir buvo jo asmeninis gydytojas.

Prof. D. D. Pletnevas atvažiudavo į Lietuvą

Turėdamas tokį Stalino pasitikėjimą, prof. Pletnevas važinėdavo vasaros metu gana dažnai į užsienį. Jis ne kartą aplankė ir Lietuvą. Čia jis skaitydavo Kauno Medicinos draugijoje gydytojams specialias paskaitas. Į jo pranešimus susirinkdavo labai daug Kauno gydytojų. Paskaitos jo buvo gana įdomios, ypatingai iš jo specialybės, būtent širdies ligų. Be prof. Pletnevo, 1935 m. buvo atvykęs iš Maskvos prof. Sereševskis (kilęs iš Gardino žydų) ir skaitė paskaitą Kauno medicinos draugijoje kartu su prof. Pletnevu apie bazedovizmą. Kaune prof. Pletnevas, vieno ar kito gydytojo kabinete, susitaręs priiminėdavo taip pat ir ligonis arba su kai kuriais gydytojais juos konsultuodavo. Lietuva ir, bendrai, Kaunas prof. Pletneviui labai patikdavo.

Pletneviui buvo pasiūlyta Katedra universitete

Prof. Buinevičius, sulaukęs 65 m. amžiaus, turėjo išieiti į pensiją ir aplėisti kliniką. Kai

kurie gydytojai, kaip prof. Gu-davičius, pasiūlė Pletneviui persikelti į Kauną ir užimti vidaus ligų katedrą.

Prof. Pletnevas į šį pasiūly-mą maždaug taip atsakė: — Maskvoje aš pergyvenau revoliuciją, turėjau daug var-go ir bado pergyventi. Dabar turiu gerą butą, gerą kabinetą ir Josif Visarionovičiaus didžiausią pasitikėjimą. Ką jūs pergyvensite, — dar nežinia. Antrą kartą tokio sukrėtimo nenorėčiau pergyventi. Taigi, keltis į Kauną nenorėčiau ir nesikelsiu. Be to, gali manęs dar iš Maskvos neišleisti.

Grįždamas į Maskvą, prof. Pletnevas nusipirko Lietuvoje šunį butui saugoti.

1937 m. Švedijos gydytojų antireumatinis kongresas

Iš Lietuvos į tą kongresą bu-vo nuykę tik 2 gydytojai (Dr. A. Garmus ir Dr. S. L.). Kongre-se dalyvavo ir prof. Pletnevas su žmona. Jis į tą kongresą atvyko iš Kauno.

Švedijoje kongresas buvo 1937 m. vasaros pabaigoje. Prasidėjo Malme, o pasibaigė Stockholm. Labai plačiai bu-vo svarstomos priemonės ko-vai su reumatizmu. Prof. Plet-nevas aktyviai dalyvavo kongre-so darbuose. Tarp kitko įdo-mi smulkmena. Stockholmie į kongreso posėdį pėkščias buvo atėjęs, be jokių palydovų šve-dijos karalius Gustavas V. Jis, atsisėdęs pirmoje eilėje, apie pusantros valandos klausėsi pranešimų. Kada jam nusibo-dė klausytis tų pranešimų, tai atsistosjęs pakvietė visus kongre-so dalyvius atvykti pas jį ant "five-o'clock" arbatos.

Kongreso dalyviai sarašuose buvo išvardinti su visais titulai-s. Taip pat prof. D. D. Plet-nevo buvo pažymėtas jo titulas. Svarbiausia man krito į akis jo žmonos pažymėjimas. Žmonos vardas, pavardė ir ji užrašyta buvo kaipo Švedijos baronesa. Aš iš dalies nustebau. Susitikęs profesorių, aš jį paklausiau:

— Ką gi Stalinas pasakys, su-žinojęs tokį žmonos titulą? — Ničnieko, — atsakė profe-

sorius. — Josif Visarionovič apie žmonos kilmę ir mano įsitikinimus labai gerai žino. Jis net gerbia monarchistinių pa-žiūrų asmenis.

Zinodamas, kad profesorius Pletnevas yra Stalino patiki-mas gydytojas, aš ir paklau-siau:

— O kas būtų, jei šiuo metu susirgtų pats Stalinas?

— Josif Visarionovič tučtuojau prisiųstų aeroplaną ir iš-kviestų mane, — atsakė labai šaltai profesorius.

Pats Pletnevas buvo įsitiki-nęs, kad Stalinui susirgus, tik-rai jis bus tuoj iškviestas ir be jo neapsieis. Tiesa, Stalina jis gydydavo, kaip matyt iš jo pa-sikalbėjimų, su didžiausiu at-sidėjimu ir labai sąžiningai.

Stalinas susirgo

Reikėjo taip atsitikti, kad Stalinas tikrai tuo metu susir-go. Pletnevas gi buvo Stockhol-me. Kai kurie Maskvos gydyto-jai buvo nepatenkinti, kad prof. Pletnevas turėjo pas Sta-liną perduoti didelį pasitikėjimą. Jie stengėsi sudaryti įvai-rius intrigas ir Pletneviui pa-kenkti, kaip sakoma, "pakšti koją". Čia ir pasitaikė proga. Stalinas serga, o Pletnevo nė-ra. Jo priešai patarė, vietoje Pletnevo, iškviesti iš Vienos prof. Epingerį.

Prof. Epingeris į Stalino klausimą, ar prof. Pletnevas jį teisingai gydes ir duodavęs tin-kamus vaistus, tvirtai neatsa-kė. Jis menamai nutylėjęs. Šito užtėko, kad prof. Pletnevas turėjo būti sulikviduotas.

Pirmas viešas procesas Mas-kvoje jam buvo iškeltas gydy-tojų organizacijos. Prof. Plet-nevas buvo apkaltintas tuo, kad savo priėmimo ligonių ka-binete išžaginęs, išprievartavęs kokią tai moterį. Šis procesas nepasisekė. Prof. Pletnevas bu-vo tuo syk jau virš 70 m. ir bu-vo teismo išleisintas.

(Bus daugiau)

Advertisement for a flight instructor, mentioning the instructor Manuel Fernandez and the location of the flight school.

Illinojaus universiteto šaka mieste
Illinojaus parlamento komite-tas paskyrė \$85 milijonus steig-ti Illinojaus universiteto šakai Ill. universiteto skyrius buvo Chicagos mieste, vakarinėje da-

Advertisement for 53 Metų Modeliai (53 Year Old Models) featuring Sylvania TV sets. Price \$259.95. Includes a photo of a woman and technical specifications.

Naujausi 53 metų televizijos aparatai modeliai, žymiausių Amerikos fabriku, mainais imame mesesnius TV aparatus, pianus, fonografus.

Advertisement for Lietuvių Prekybos Namai (Lithuanian Trade Center). Furniture Center, Inc. 3222-24-26 S. Halsted St. Tel. Victory 2-4226.

Advertisement for Brighton Savings and Loan Ass'n. 4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave. Tel. Lafayette 3-3248.

Advertisement for Lietuvos Auditorija (Lithuanian Auditor). 3133 So. Halsted St. Telefonas: VICTORY 2-6172.

Advertisement for ŠEŠTADIENI, KOVO mėnesio 7 dieną kartojama "BAISUSIS BIRŽELIS". Režisuoja JULIUS BALUTIS. Vaikai iki 15 metų amžiaus įleidžiami be pultu. Įėjimas \$1.00.

Large advertisement for CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION. 6234 So. Western Ave. JOHN PAKEL, President. Phone GROvehill 6-7575.

Advertisements for Dr. S. BIEZIS, DR. T. DUNDULIS, DR. STRIKOL, DR. C. Z. VEZEL'IS, DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS, DR. EDWARD B. MURASKAS, DR. CONSTANCE O'BRIITIS.

Advertisements for DR. JUZE AGLINSKAS, DR. JONAS VALAITIS, DR. PETER BRAZIS, DR. BR. GAIZIUNAS, DR. J. GUDAUSKAS, DR. K. JABLONSKIS.

Advertisements for DR. A. JENKINS, DR. A. VALIS - Labokas, DR. V. VILEIŠIS, DR. CHARLES SEGAL, DR. G. SERNER.

Advertisements for Dr. Aldona A. Juska, DR. JOSEPH W. KADZEWICK, DR. Raymond Kastys, DR. F. V. KAUNAS.

Advertisement for DR. S. VAITUSH OPTOMETRIST. 4712 S. ASHLAND AVE. Yards 7-1373. Includes photo of glasses.

